

Viola elatior

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Viola* is afkomstig uit het Latijn en betekent 'violet', een verwijzing naar de kleur van de bloemen van veel viooltjes. De soortaanduiding *elatior* is eveneens Latijn en betekent 'hoger' of 'verheven', wat duidt op de opgaande en relatief hoge groeiwijze van deze plant vergeleken met de meeste andere viooltjessoorten. Dit wordt weerspiegeld in de Engelse naam "Tall Violet" of "Shrubby Violet" en de Nederlandse benaming "Hoge Viooltjes" of "Struikviooltje".

Taxonomie

Viola elatior behoort tot de Viooltjesfamilie en wordt binnen het geslacht *Viola* geplaatst in een groep van soorten met een opgaande stengel en zonder bladrozet.

- Rijk: Plantae
- Orde: Malpighiales
- Familie: Violaceae (Viooltjesfamilie)
- Geslacht: *Viola*
- Soort: *V. elatior*

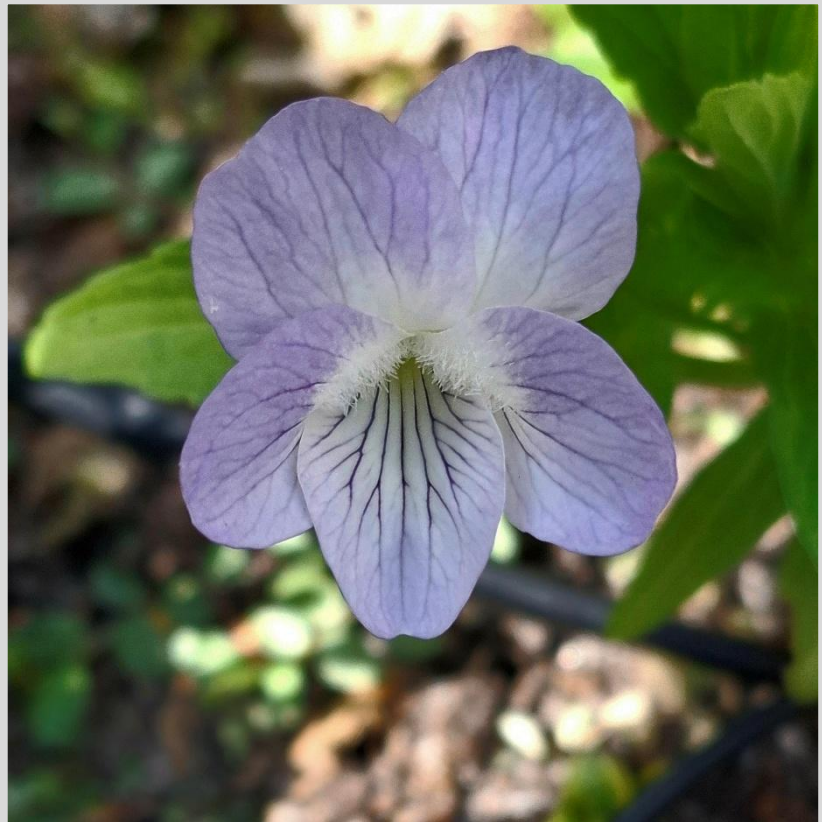

Foto: Frans IJsselstijn

Synoniemen

De soort staat bekend onder verschillende synoniemen, waaronder *Viola erecta*, *Viola danubialis*, *Viola fedtschenkoana*, *Viola montana*, *Viola persicifolia*, *Viola procera*, en *Viola stipulacea*. In het Nederlands wordt de soort soms ook aangeduid als Bleeksporig bosviooltje, hoewel die naam ook voor andere soorten wordt gebruikt, of *Fen Violet* (Engels).

Variëteiten en cultivars

Viola elatior is voornamelijk een botanische soort die in het wild voorkomt en is zeldzaam in de commerciële tuinbouw, waardoor er weinig tot geen benoemde cultivars in omloop zijn. De plant wordt gewaardeerd om zijn natuurlijke, rechtopgaande groeiwijze. Er worden geen specifieke cultivars genoemd in de gangbare literatuur; de plant wordt in de handel meestal aangeboden als de pure soort.

Familie

De plant is een lid van de Violaceae (Viooltjesfamilie). Deze familie omvat wereldwijd ongeveer 800 soorten, waarvan het geslacht *Viola* met circa 400 soorten het grootste en meest bekende is.

Hoogte

De hoogte van *Viola elatior* is opvallend, wat de soortaanduiding verklaart. De plant heeft een strak opgaande, rechtopstaande groeiwijze en bereikt een volwassen hoogte van 30 tot 60 centimeter, afhankelijk van de standplaats. Dit is aanzienlijk hoger dan de meeste andere vaste viooltjessoorten.

Bloemkleur

De bloemen van *Viola elatior* zijn bleekblauw tot licht lavendelblauw of paars, vaak met donkerdere aderen en een klein wit of bleek hart. De bloemen zijn relatief klein, met een diameter van ongeveer 1 tot 2,5 centimeter. Ze zijn gespoord en enigszins geurend.

Bladkleur

Het blad van de plant is groen tot bleekgroen. De bladeren zijn lancet- tot eirond van vorm, getand, en staan verspreid aan de opgaande stengels. De plant is bladverliezend (*deciduous*), wat betekent dat het bovengrondse deel in de winter afsterft.

Bloeiperiode

Viola elatior bloeit in de late lente tot de vroege zomer, typisch van april of mei tot juni. De bloei is vaak rijk en de bloemen verschijnen op de stevige stengels.

Standplaats

Deze soort gedijt op vochtige, goed doorlatende gronden. In de natuur komt ze voor in alluviale bosranden, langs de randen van uiterwaarden en in vochtige graslanden. De plant heeft de voorkeur voor een zonnige plek tot halfschaduw en groeit bij voorkeur op kalkrijke of basische substraten, zoals lichte klei, neutrale of humusrijke grond.

Herkomst

Viola elatior is een inheemse soort van Midden- en Noord-Europa, alsook Noord- en Centraal-Azië. Ze is zeldzaam in West-Europa en staat in veel landen op de Rode Lijst. Ze is bijvoorbeeld te vinden in moerassige, basische gebieden.

Soort gewas

Het is een meerjarige, kruidachtige vaste plant (hemikryptofyt). De plant vormt een opgaand struikachtig geheel en kan uitlopers vormen. Ze staat bekend als een 'struikviooltje' vanwege haar rechtopstaande, weinig vertakte groei.

Vermeerderingswijze

De vermeerdering gebeurt zowel door zaad als vegetatief. Door zaaien kan de plant zich uitzaaien op geschikte standplaatsen. De plant kan ook vermeerderd worden door het delen van de wortelstokken of uitlopers in het vroege voorjaar of najaar. Ze produceert zowel chasmogame (open, bestoven) als cleistogame (gesloten, zelfbestoven) bloemen.

Klimaatzone

Viola elatior is een winterharde plant, typisch voor gematigde streken. Ze is zeer goed winterhard en kan temperaturen tot ongeveer -20 graden Celsius verdragen (vergelijkbaar met USDA zone 5).

Insecten

Zoals de meeste viooltjes is *Viola elatior* een waardevolle nectarbron voor insecten en is ze een waardplant voor de rupsen van verschillende Parelmoervlinders. De bloemen worden bestoven door insecten.

Bronvermelding

- <https://olaf-nijenkamp.nl/viola-elatior>
- <https://hessenhof.nl/plants/viola-elatior-viola>
- <https://www.tuinadvies.be/plantengids/11015/viola-elatior/cultivars>
- <https://www.shootgardening.com/plants/viola-elatior>
- <https://www.plantpref.co.uk/all-perennials/viola-elatior.html>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Viola</i> (violet); <i>elatio</i> r (hoger, verheven)
Taxonomie	<i>Rijk: Plantae, Familie: Violaceae, Geslacht: Viola, Soort: V. elatio</i> r
Synoniemen	<i>Viola erecta</i> , <i>Viola montana</i> , Hoge Viooltjes, Struikviooltje
Variëteiten en cultivars	Geen cultivars bekend; uitsluitend de botanische soort
Familie	Violaceae (Viooltjesfamilie)
Hoogte	30 tot 60 centimeter
Bloemkleur	Bleekblauw tot licht lavendelblauw, geaderd met een wit hart
Bladkleur	Groen tot bleekgroen, lancet- tot eirond
Bloeiperiode	April/mei- juni
Standplaats	Zon tot halfschaduw; vochtige, goed doorlatende, kalkrijke/basische grond
Herkomst	Midden- en Noord-Europa, Noord- en Centraal-Azië
Soort gewas	Meerjarige, kruidachtige vaste plant (bladverliezend)
Vermeerderingswijze	Zaaien en delen van de wortelstokken of uitlopers
Klimaatzone	Zeer goed winterhard (ca. USDA zone 5, tot -20 graden Celsius)
Insecten	Waardplant voor vlinders, trekt bestuivers aan